

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології
Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ
для студентів

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 054 «Соціологія»
Освітній рівень: «Бакалавр»
Освітня програма: «Соціальні технології»
Вид дисципліни: вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 6
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: Ольга БЕЗРУКОВА

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__ 20__ р.

КИЇВ - 2022

Розробник: Ольга БЕЗРУКОВА, доцент кафедри галузевої соціології, доктор соціологічних наук, доцент

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Завідувач кафедри галузевої соціології
_____ Ольга БЕЗРУКОВА
Протокол № 20 від «24» 07 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології
Протокол від «29» липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – формування вмінь та навичок використовувати головні методи аналізу та технології управління електоральними процесами які необхідні в дослідницької діяльності соціолога, в його роботі в громадських та політичних інститутах, в консалтингових та ін. структурах.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1.Знати основні проблеми та поняття загальної соціології, соціології політики, соціології організацій та управління.

2. Володіти навичками застосування соціологічних методів у процесі аналізу соціальних об'єктів, явищ і процесів.

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Соціологічне забезпечення політичного процесу» входить до циклу професійної підготовки бакалаврів за спеціальністю «Соціологія», освітньою програмою «Соціальні технології», є дисципліною вільного вибору студентів з переліку №4. Вона передбачає вивчення наукових засад, понятійного апарату, генезису, типології, структури і функцій даної дисципліни, а також принципів і особливостей проектування та реалізації соціальних технологій роботи соціолога в політичних організаціях, органах влади та управління.

У процесі вивчення дисципліни передбачається набуття студентами вмінь і навичок роботи з оцінювання пізнавальних і практичних можностей політичних технологій, а також здатностей їх використання у майбутній практичній діяльності. Отримані знання та навички сприятимуть підвищенню професійної компетентності майбутніх соціологів у процесі вивчення різних аспектів соціально-політичного життя суспільства.

4. Завдання (навчальні цілі):

- розкриття та аналіз основних проблем соціології політики, що мають теоретичне та практичне значення для розвитку суспільства;
- поглиблення уявлень студентів про особливості функціонування соціуму, його закони та закономірності як в історичному контексті, так і на сучасному етапі;
- подальше формування власного бачення соціально-політичних явищ і процесів виходячи із здобутків соціологічної науки;
- поєднання соціологічних та політологічних підходів у процесі висвітлення базових соціально-політичних проблем для більш ефективного використання цих знань у практиці.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- СК12. Навички аналізу політичних явищ та основних тенденцій розвитку соціально-політичних процесів з точки зору соціальних інтересів та очікувань.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання: (1) знати; 2) вміти; 3) комунікація; 4) автономність та відповідальність		Форми (методи або технології) викладання та навчання	Методи оцінки та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці
Код	Результат навчання			
1.1	Знати науковий статус, ключові концепції, структуру, принципи, функції та понятійно-категоріальний апарат соціально-політичних технологій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, опитування	10
1.2	Знати основні види соціально-політичних технологій, способи та механізми їх формування та запровадження в практику соціально-політичної діяльності сучасних організацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, опитування	20
2.1	Вміти аналізувати різні типи соціально-політичних технологій, а також їхні можливості у забезпеченні необхідних змін і перетворень	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, опитування	10
2.2	Вміти виокремлювати ключові проблеми і умови запровадження соціально-політичних технологій роботи з метою підвищення їх ефективності	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, опитування	15

3	Вміти здійснювати презентацію індивідуального науково-дослідного завдання з використанням сучасних методів та технологій	самостійна робота, презентація науково-дослідного завдання	презентація індивідуального науково-дослідного завдання	15
4	Вміти самостійно здійснювати аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність різних аспектів роботи в організаціях соціально-політичного спрямування	науково-дослідне завдання, самостійна робота	тематична доповідь, презентація, контрольна робота	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
	Програмні результати навчання (назва)					
PH13. Застосовувати ефективні соціальні технології, враховуючи соціально-демографічні особливості різних соціальних груп.	+	-	+	-	+	+
PH16. Аналізувати політичні явища та основні тенденції розвитку соціально-політичних процесів з точки зору соціальних інтересів та очікувань.	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання знань студентів:

- 1) активна робота студента під час проведення практичних занять (усна відповідь, опитування, тематична доповідь) (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2) – **30/20 балів**,
- 2) виконання двох контрольних робіт (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2; PH4) – **40/24 балів** (кожна робота по 20 максимальних або 12 мінімальних балів),
- 3) виконання та презентація результатів індивідуального науково-дослідного завдання (PH3; PH4) – **30/16 балів**.

Форма підсумкового контролю - залік. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Якщо студент протягом семестру не набрав мінімальну кількість балів, він може отримати їх шляхом виконання завдань самостійної роботи та усного відпрацювання пропущених занять.

7.2 Організація оцінювання.

1. *Практичні заняття* оцінюються за фактом їх реального проведення, а бали накопичуються протягом усього семестру.
2. *Контрольна робота 1* виконується студентами в межах практичного заняття після вивчення тем 1-5
3. *Контрольна робота 2* також виконується у межах практичного заняття після вивчення тем 6-10.
4. *Індивідуальне науково-дослідне завдання* виконується студентами протягом семестру та презентується ними під час проведення останнього практичного заняття.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і практичних занять

№ тем и	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Частина 1 Застосування соціально-політичних технологій в політичній діяльності				
1	Теоретико-методологічні підходи до дослідження політичної діяльності	2	2	4
2	Становлення, розвиток, зміни і перетворення в соціально-політичних системах	2	2	4
3	Особливості функціонування політичної поведінки соціальних суб'єктів і форм їх самоорганізації	2	2	4
4	Аналіз політичної ситуації та розташування політичних сил у політичному просторі	2	2	4
5	Політичні комунікації в політичному процесі	2	2	2
Контрольна робота 1			2	6
Частина 2 Проектування та організація виборчих кампаній				
6	Виборча кампанія як «соціально-політичний проект»	2	2	4
7	Проектування та організація виборчих кампаній	2	2	4
8	Стратегія виборчої кампанії та її реалізація	2	2	4
9	Особливості соціологічного дослідження електоральної участі та електоральної поведінки	2	2	4
10	Аналіз політичної ситуації та розташування політичних сил у політичному просторі	2	2	2
Контрольна робота 2			2	4
Всього:		20	24	46

Загальний обсяг дисципліни – 90 годин, в тому числі:
лекції–20 годин;
практичні заняття –24 години;
самостійна робота –46 годин.

Рекомендована література

Основна:

1. Барматова С. П. Політична соціологія / С. П. Барматова. – Курс лекцій. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : АЦВС, 2003. С.34-70, 85-112, 208-243.
2. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. С. 55-88, 117-172.
3. Головатий М. Ф. Соціологія політики. Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів К.: МАУП, 2003. С.300-402.
4. Соціологія політики: Підручник / За ред. В.А. Полторака, О.В. Петрова, А.В. Толстоухова. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2010. С 112-230.

5. Холод О. М. Комунікаційні технології. Підручник / О. М. Холод К.: «Центр учбової літератури», 2013. С. 22-87, 130-160.

Додаткова:

1. Бурдьє П. Соціологія політики. М.: Socio-Logos, 1993. 236 с.
2. Вебер М. Соціологія. Загально історичні аналізи. Політика К.: Основи, 1998. 534с.
3. Кетлін К., Гакет Р. Політична комунікація і висвітлення новин у демократичних суспільствах / Пер. с англ. Р. Ткачук.-К.: "Основи", 2000 142 с.
4. Луман Н. Власть / Пер. с нем. А.Ю. Антоновського. М.: Практис, 2001. 256 с.
5. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. Посібник. Львів: Тріада плюс, 2004. 528 с.
6. Лікарчук Н.В. Політичний аналіз як професія та наукова дисципліна /Н. В. Лікарчук // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. //Філософія. Політологія. 2006. № 83-84. С. 57-59.
7. Тоффлер О. Третя хвиля / Пер. з англ. А. Євса. К.: Вид. дім "Всесвіт", 2000.
8. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад у двох томах/ Пер. Корнута Р., Цимбал Т. К.: Наш формат, 2019.
9. Шампань П. Делать мнение: новая политическая игра / Перевод под ред. Осиповой Н.Г. М.: Socio-Logos, 1997. 317 с.
10. Dunn, W. N. Public Policy Analysis. An Introduction / W. N. Dunn. Englewood Gliffs, N. J, 1994. 512 p.